

тенденції розвитку дошкільної освіти і водночас ґрунтуються на національних надбаннях, вітчизняній культурі. Завдання охорони життя і збереження здоров'я дітей, їх розвитку повинні стати пріоритетними [2].

Згідно статті 61 Закону України "Про освіту" фінансування державних навчальних закладів та установ, організацій, підприємств системи освіти здійснюється за рахунок коштів відповідних бюджетів, коштів галузей народного господарства, державних підприємств і організацій, а також додаткових джерел фінансування.

Держава повинна забезпечувати бюджетні асигнування на освіту в розмірі не меншому десяти відсотків національного доходу, а також валютні асигнування на основну діяльність. Кошти закладів і установ освіти та науки, які повністю або частково фінансуються з бюджету, одержані від здійснення або на здійснення діяльності, передбаченої їх статутними документами, не вважаються прибутком і не оподатковуються [4].

Система освіти в нашій країні є єдиним комплексом послідовно пов'язаних між собою ланок виховання і навчання: дошкільне виховання, загальна середня освіта, позашкільне виховання, професійно-технічне навчання, середня спеціальна і вища освіта. При збереженні орієнтації в основному на державне фінансування освітнім закладам надано широкі права для того, щоб вони самостійно заробляли гроші на своє утримання, вишукуючи і використовуючи альтернативні, позабюджетні кошти.

В сучасних ринкових умовах зростає обсяг позабюджетних коштів, що спрямовуються на розвиток освіти.

Додатковими джерелами фінансування освіти є такі:

1. кошти, одержані за навчання, підготовку, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів відповідно до укладених договорів;
2. плата за надання додаткових освітніх послуг;
3. кошти, одержані за науково-дослідні роботи (послуги) та інші роботи, виконані навчальним закладом на замовлення

підприємств, установ, організацій та громадян;

4. доходи від реалізації продукції навчально-виробничих майстерень, підприємств, цехів і господарств, від надання в оренду приміщень, споруд, обладнання;
5. дотації з місцевих бюджетів;
6. кредити і позички банків, дивіденди від цінних паперів та доходи від розміщення на депозитних вкладах тимчасово вільних позабюджетних коштів;
7. валютні надходження;
8. добровільні грошові внески, матеріальні цінності, одержані від підприємств, установ, організацій, окремих громадян;
9. інші кошти.

У разі одержання коштів з інших джерел бюджетні асигнування навчально-виховних закладів, установ та заходів системи освіти не зменшуються. Бюджетні асигнування на освіту та позабюджетні кошти не підлягають вилученню.

Розв'язанню проблем пов'язаних із забезпечення права дітей на здобуття дітьми дошкільної освіти може сприяти забезпечення наступних умов:

- розширення мережі дошкільних навчальних закладів різних типів і форм власності шляхом побудови нових, відкриття нових закладів у пристосованих приміщеннях, реорганізації загальноосвітніх навчальних закладів у навчально-виховні комплекси, повернення у систему дошкільної освіти тих закладів, які раніше були знято з державного реєстру;

- розширення мережі груп у дошкільних навчальних закладах шляхом використання приміщень за прямим призначенням (відселення орендарів тощо);

- передачі відомчих дошкільних навчальних закладів до комунальної власності;

- розширення служби соціально-педагогічного патронату;

- запровадження різнотривалого режиму роботи закладів з урахуванням освітніх запитів населення [5].

Література

1. Закон України «Про дошкільну освіту» (Із змінами, внесеними згідно із Законом № 911-VIII від 24.12.2015)
2. Закон України «Про освіту» (Із змінами, внесеними згідно із Законом № 940-VIII від 26.01.2016)
3. «Фінансування видатків на утримання закладів дошкільної освіти та закладів культури: зміни – 2015!» – [Електронне джерело] – <https://buhgalter.com.ua/news/byudzhetniy-proces/finansuvannya-vidatkiv-na-utrimannya-zakladiv-doshkilnoyi-osviti-ta-zakladiv-kulturi-zmini-2015/> –
4. Кононенко Ю. Г. : «Щодо порядку фінансування дошкільних навчальних закладів» [Електронне джерело] – http://www.cct.com.ua/2015/14.12.2015_2_4-13-2600-15.htm
5. Бучковська Я. Планування видатків на дошкільну освіту / Я. Бучковська // Проблемні аспекти функціонування фінансової системи України в умовах дестабілізаційних економічних процесів» [Електроннеджерело]: <http://www.stelmaschuk.info/archive....29.html>

УДК 336.71

СКЛАДОВІ БЕЗПЕКИ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Львівська Н. – ст. 5 курсу, гр. ФУПО_{звнм}-11
Науковий керівник – к.е.н., доцент Штефан Л.Б.
Вінницький навчально-науковий інститут економіки

Під час вирішення проблем безпеки банку необхідно враховувати як зовнішні, так і внутрішні фактори впливу на їх діяльність. Стан середовища і чинники впливу на розвиток банківської діяльності потрібно максимально враховувати під час розроблення завдань, які постають перед банком на кожному етапі його розвитку.

Зовнішні і внутрішні чинники обумовлюють особливу роль економічної безпеки. У системі заходів безпеки діяльності банку представлено:

По-перше, необхідність і важливість економічної безпеки впливає з наявної різноманітності інтересів суб'єктів ринку банківських послуг. Прагнення до збільшення прибутків суб'єктів ринку посилює конкурентну боротьбу, а остання, своєю чергою, завжди перебувала в площині економічної безпеки.

По-друге, обмеженість фінансових ресурсів банків та джерел їх створення потребує від них розроблення досить ефективних технологій банківського виробництва, застосування економічних інструментів підтримання ліквідності та конкурентоспроможності банків на необхідному рівні, якісного використання їх ресурсної бази.

По-третє, нестабільна економічна ситуація, досить несподівані й різкі її зміни обумовлюють готовність банку до роботи в майже кризових умовах, із досить високим ступенем ризику, іноді на межі втрати своєї ліквідності. Усе це потребує від банків вироблення адекватної економічної політики, економічної поведінки на ринку банківських послуг, поєднання принципів раціональності й прийнятності ризику під час вкладання коштів.

По-четверте, зростання економічної злочинності, насамперед у кредитно-фінансовій сфері, ставить банківську діяльність у ряд досить ризикованих і цим самим зумовлює високу відповідальність банків перед своїми клієнтами, вкладниками й акціонерами [1, с. 173]. З огляду на це, усі заходи безпеки спрямовуються і концентруються якраз навколо економічної безпеки, що й обумовлює її місце у системі безпеки банківської діяльності.

Звідси, схиляємося до думки, що економічна безпека банку є широке поняття і фінансова безпека є її складовою. У концепції економічної безпеки України, розробленій Інститутом економічного прогнозування при НАН України, під фінансовою безпекою розуміють захищеність фінансових інтересів суб'єктів

господарювання на всіх рівнях фінансових відносин [2, с. 287]. Зважаючи на досить мінливе економічне середовище, з'явилися публікації, в яких досить широко висвітлюються негативні фактори економічної безпеки банківської системи, тому необхідно здійснювати превентивні заходи для їх зневілювання.

Головна мета фінансової безпеки банку за О.І. Хитріним – це усунення можливостей заподіяння шкоди банку або упущення ним вигоди, забезпечення його сталого та максимально ефективного функціонування нині та накопичення достатнього потенціалу розвитку і зростання в майбутньому, якісна реалізація операцій і угод [5, с. 118].

На думку Л.Б. Штефан, ключовими характеристиками фінансової безпеки банків є: забезпечення рівноважного і сталого фінансового стану банку; сприяння ефективній діяльності банку; дозволяти на ранніх стадіях визначити проблемні місця в діяльності банку; нейтралізувати кризи і запобігати банкрутствам [3, с. 89].

Сутність фінансової складової безпеки банківської діяльності, на думку Д.А. Артеменка [4], полягає в забезпеченні організаційно-управлінських, режимних, технічних і профілактичних заходів, що гарантують якісний захист прав і інтересів комерційного банку, зростання статутного капіталу, підвищення ліквідності активів, забезпечення зворотності кредитів, схоронність фінансових і матеріальних цінностей. Метою фінансової складової є збільшення маси отримуваного прибутку, прискорення оборотності капіталу, зростання курсової вартості цінних паперів комерційного банку. Отож, Д.А. Артеменко розглядає фінансову безпеку банків як комплекс заходів, водночас більшість дослідників роблять висновки, що безпека – це все-таки певний стан.

Отже, складові банківської безпеки повинні створити умови для надійного і ефективного функціонування банківських установ, недопущення або своєчасного виявлення загроз фінансовим, матеріальним та інформаційним ресурсам банку. Показниками ефективною безпеки банку є сталий розвиток у банківської установи згідно з плановими завданнями [6, с. 12]. Також важливою умовою є ефективне функціонування складових банківської системи в комплексі. Поряд із цим є конструктивна участь усіх підрозділів банку, всіх співробітників у вирішенні питань захисту.

Література

1. Соловійов В.І. Банківська безпека України: вдосконалення методики оцінки / В.І. Соловійов // Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. – 2012. – № 1 (17). – С. 171-176.
2. Васильчак С.В. Економічна безпека банків та методи її забезпечення / С.В. Васильчак, Р.Ю. Моцьо // Науковий вісник НЛТУ України : зб. наук.-техн. праць. – Львів : РВВ НЛТУ України. – 2009. – Вип. 19.12. – С. 287-293.
3. Штефан Л.Б. Сучасні методичні підходи до вдосконалення стрес-тестування банків / Л.Б. Штефан // Економіка та держава: Міжнародний науково-практичний журнал. – 2015. – № 4. – С. 87-90.
4. Артеменко Д.А. Механизм обеспечения финансовой безопасности банковской деятельности : автореф. дисс. на соискание учен. степени канд. экон. наук: спец. 08.00.10 "Финансы, денежное обращение, кредит" / Д.А. Артеменка. – Ростов-на-Дону, 2011. – 19 с.

5. Хитрін О.І. Фінансова безпека комерційних банків / О.І. Хитрін // Фінанси України : журнал. – 2012. – № 11. – С. 118-124.

6. Барановський О.І. Банківська безпека: проблема виміру / О.І. Барановський // Економіка і прогнозування : наук.-аналіт. журнал. – 2006. – № 1. – С. 7-25.

УДК 658.15

УПРАВЛІННЯ ДІЛОВОЮ АКТИВНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

Комендра Р. – ст. 3 курсу, гр. Ф_{вн}-32

Науковий керівник – к.е.н., ст. викладач Волощук Р.Є.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

Ділова активність характеризує як обліково-аналітичні, так і організаційно-економічні процеси діяльності підприємства. Рівень ділової активності є основоположним показником ефективного управління фінансовими, матеріальними, трудовими ресурсами та при цьому безпосередньо впливає на показники рентабельності, фінансову стійкість, платоспроможність, кредитоспроможність, інвестиційну привабливість і конкурентоспроможність суб'єкта господарювання. Саме тому якісне та ефективне управління діловою активністю постає одним з найважливіших завдань для вітчизняних підприємств у сучасних умовах.

Управління діловою активністю – це вплив на ділову активність підприємства за допомогою розробки комплексу заходів, спрямованих на розширення наявних і завоювання нових ринків збуту; залучення нових постачальників сировини і матеріалів; оптимізацію матеріально-виробничих запасів; прискорення оборотності активів і капіталу; усунення впливу факторів внутрішнього та зовнішнього характеру, що впливають на зниження ефективності використовуваних ресурсів; сприяють виживанню суб'єкта господарювання в умовах конкурентної боротьби, що стимулюють розвиток виробництва, сприяють стійкості економічного зростання з метою максимізації ринкової вартості підприємства [1, с.283].

Як і будь-який процес управління, безпосередньо управління діловою активністю здійснюється в умовах дії сукупності внутрішніх і зовнішніх факторів, урахування дії яких є обов'язковим завданням для забезпечення успішності впровадження управлінських рішень у практичну площину.

До найбільш вагомих зовнішніх факторів впливу на ефективність управління діловою активністю підприємства відносять: інвестиційний клімат у країні; доступність фінансового кредитування; стабільність фінансового становища споживачів і постачальників; – економічний стан у державі. Серед внутрішніх факторів, що визначають ефективність управління діловою активністю промислового підприємства, автор дисертації виділяє наступні: ефективність контрактних домовленостей; стан ресурсів; стан виробничих фондів, технологій; конкурентоспроможність продукції; активність маркетингової діяльності [2, с.47].

Управління діловою активністю являє собою безперервний процес, що повинен здійснюватися на підприємстві протягом усього періоду його існування.

Управління діловою активністю має поєднувати в собі взаємодію всіх елементів інструментарію на оперативному, тактичному і стратегічному рівнях.

Стратегічний рівень передбачає розробку і структурування цілей функціонування підприємства, вибір методів управління, вироблення системи показників для оцінки ділової активності, а також координацію зусиль на всіх рівнях управління, спрямованих на підвищення ефективності управління діловою активністю підприємства загалом.

Тактичний рівень припускає проведення ретроспективної оцінки управління діловою активністю, проведення факторного аналізу істотних показників ділової активності та оцінку впливу внутрішніх і зовнішніх чинників на систему управління. На даному рівні відповідно до отриманих результатів проводиться розробка планів і програм на майбутній період. На тактичному рівні відбувається формування річних планів і бюджетів. Проводиться календарне планування заходів, спрямованих на підвищення результативності діяльності підприємства [3, с.15].

Оперативний рівень поєднує в собі оцінки: забезпеченості ресурсами, виконання плану, ефективності використання ресурсів. На даному етапі проводиться щоденний моніторинг виконання планів, дотримання нормативів; проводиться аналіз відхилень і вносяться коригування у виробничу програму. Оперативний рівень покликаний забезпечувати безперервний процес управління діловою активністю підприємства.

Управління діловою активністю повинно здійснюватися комплексно, через виробничу, техніко-економічну, комерційну та фінансову активність. Подібний комплексний підхід до управління діловою активністю дає можливість узгоджувати стратегічні, тактичні а оперативні цілі підприємства, що може відобразитися на підвищенні результативності роботи суб'єкта господарювання та його розвитку. При виникненні тенденції до зниження рівня ділової активності підприємства або фіксування такого її рівня, який значно менше рівня конкурентів, потрібно визначити «відстає» аспект ділової активності та відповідний йому блок управління підприємством. Кінцевим підсумком реалізації управлінських рішень за виявленими напрямками у системі фінансового менеджменту може стати підвищення ефективності діяльності окремих функціональних підрозділів і всього підприємства загалом.

Таким чином, управління діловою активністю дає можливість оперативно приймати управлінські